

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 7 stycznia 2025 r.

znak sprawy: DPP-VI.054.5.2024.KK

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 6958 Pana Posła Zdzisława Gawlika
w sprawie ograniczeń wykorzystywania dofinansowanej infrastruktury
badawczej do prowadzenia działalności gospodarczej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację przedstawiam następujące informacje.

Finansowanie infrastruktury badawczej było przedmiotem wsparcia począwszy od perspektywy finansowej 2007-2013, a przepisy prawa polskiego do udzielania i warunków użytkowania infrastruktury badawczej dostosowywano odpowiednio do obowiązujących unijnych regulacji.

Infrastruktura naukowo-badawcza może służyć do prowadzenia zarówno działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej¹. W przypadku, gdy infrastrukturę wykorzystuje się do prowadzenia zarówno działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej, finansowanie ze środków publicznych kosztów związanych z działalnością niegospodarczą tej infrastruktury nie stanowi pomocy państwa i może osiągnąć nawet 100 % wartości kosztów kwalifikowalnych.

Zasadami *pomocy państwa* obejmuje się tylko te środki publiczne, które powiązane są z działalnością gospodarczą. Zgodnie z motywem 49. rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu

---

¹ Zgodnie z unijnym prawem pomocy publicznej działalnością gospodarczą jest wszelka działalność polegająca na oferowaniu na rynku towarów i usług.

art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.²), jeśli infrastruktura służy niemal wyłącznie do prowadzenia działalności niegospodarczej, jej finansowanie może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy państwa, pod warunkiem, że jej gospodarcze wykorzystanie zachowa czysto *pomocniczy charakter*, tj. działalności o ograniczonym zakresie, bezpośrednio związanej z funkcjonowaniem infrastruktury i koniecznej do jej funkcjonowania lub nieodłącznie związanej z jej głównym przeznaczeniem niegospodarczym. Należy uznać, że taka sytuacja zachodzi, jeśli działalność gospodarcza pochłania takie same nakłady (takie jak materiały, sprzęt, siła robocza i majątek trwały) jak działalność niegospodarcza, a wydajność przewidziana corocznie na taką działalność gospodarczą nie przekracza 20 % całkowitej rocznej wydajności infrastruktury badawczej.

Analogiczna koncepcja czysto pomocniczego charakteru działalności gospodarczej, której finansowanie, przy spełnieniu warunków określonych w Komunikacie, nie stanowi pomocy publicznej, została wprowadzona również w pkt. 21 *Komunikatu Komisji Zasady ramowe pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną* (Dz. Urz. UE C 414 z 28.10.2022, str. 1) oraz w pkt. 207 *Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (Dz. Urz. UE C 262 z 19.07.2016, str. 1). Z przywołanych regulacji wynika, że w przypadku projektów, w których nie przewidziano prowadzenia działalności gospodarczej na infrastrukturze wytworzonej w ramach projektu albo przewidziano jedynie pomocniczy charakter takiej działalności, w celu uniknięcia przyznawania pomocy państwa na działalność gospodarczą poprzez finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych, konieczne jest *monitorowanie* sposobu wykorzystania infrastruktury. Mimo, że przywołane dokumenty nie wskazują wprost takiego obowiązku, jest on logiczną konsekwencją wprowadzenia określonego zakresu działalności gospodarczej, warunkującego zachowanie jej pomocniczego charakteru (bez odpowiedniego monitorowania działalności nie da się ustalić, czy poziom 20 % został przekroczony). Nie jest natomiast wymagane stosowanie mechanizmu monitorowania, w przypadku gdy całość dofinansowania przekazanego na realizację projektu stanowi pomoc publiczną, tzn. przewidziano wyłącznie gospodarcze wykorzystanie wspartej infrastruktury badawczej. W takich przypadkach udział dofinansowania w budżecie projektu jest ustalany zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

Mechanizm monitorowania obejmuje infrastrukturę badawczą, na którą przyznano dofinansowanie publiczne na podstawie danej umowy o dofinansowanie projektu. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Komisji Europejskiej, monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury odbywa się co najmniej przez cały *okres jej ekonomicznej użyteczności*, który, co do zasady, odpowiada okresowi jej amortyzacji. Oznacza to, że mechanizm monitorowania

---

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28, Dz. Urz. UE L 26 z 31.01.2018, str. 53, Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 89 z 16.03.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 270 z 29.07.2021, str. 39, Dz. Urz. UE L 119 z 05.05.2023, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2023, str. 1.

jest niezależny od okresu trwałości projektu. Jest to o tyle istotne, że w niektórych przypadkach okres monitorowania może sięgać nawet 40 lat. Zasada ta jest powszechnie znana i stosowana w jednakowy sposób we wszystkich Państwach Członkowskich UE.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że ani przepisy unijne, ani polskie nie limitują okresu prowadzenia działalności gospodarczej na dofinansowanej infrastrukturze. Jeżeli infrastruktura została sfinansowana w całości ze środków publicznych, oznacza to, że założono jej niegospodarcze wykorzystanie (dopuszczając ewentualną możliwość wystąpienia działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym) w całym okresie jej ekonomicznej użyteczności. Okres ekonomicznej użyteczności nie wyznacza w takim przypadku okresu, w którym prowadzenie działalności gospodarczej nie jest możliwe. Wyznacza on jedynie okres prowadzenia monitoringu sposobu wykorzystania infrastruktury jako okres jej amortyzacji. Długość tego okresu zależy od rodzaju infrastruktury. Prowadzenie działalności gospodarczej jest możliwe w całym okresie monitoringu. Konsekwencją tego jednak jest (pod warunkiem przekroczenia progu pomocniczości) objęcie projektu pomocą publiczną (stanowiącą maksymalnie 60 % wartości kosztów kwalifikowalnych w przypadku infrastruktury badawczej) w odpowiedniej proporcji i zmniejszenie dofinansowania niestanowiącego pomocy publicznej. O ile więc działalność gospodarcza nie stanowi wyłącznej działalności prowadzonej na infrastrukturze dofinansowanej ze środków publicznych, sposób wykorzystania tej infrastruktury musi być monitorowany przez cały okres jej amortyzacji (tj. nawet 40 lat, jeśli w skład infrastruktury wchodzi nieruchomości), by uniknąć finansowania działalności gospodarczej przez działalność niegospodarczą.

Odnosząc się do *Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013*, finansowanie infrastruktury uczelni na terenie Polski Wschodniej możliwe było w dwóch działaniach: 1.1 – Infrastruktura uczelni (projekty w zakresie infrastruktury dydaktycznej i laboratoryjnej dla kierunków matematyczno-technicznych lub przyrodniczych), i 1.3 – Wspieranie innowacji (projekty w zakresie infrastruktury badawczej i wyposażenia laboratoriów w przedsiębiorstwach i jednostkach naukowych z przeznaczeniem na komercyjną działalność badawczo-rozwojową).

W działaniu 1.1 *Infrastruktura uczelni* dofinansowanie wynosiło do 100 % kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem, że infrastruktura nie była przewidziana do celów komercyjnych. Działanie 1.3 *Wspieranie innowacji* było przeznaczone dla przedsiębiorców, ale uczelnie i instytuty badawcze również mogły aplikować o dofinansowanie. Dofinansowanie co do zasady wynosiło 50 %³ kosztów kwalifikowalnych. W działaniu 1.3 nie było ograniczenia wykorzystania zakupionej infrastruktury do celów komercyjnych. Mimo znanych ograniczeń odnośnie do wykorzystania infrastruktury, działanie 1.1 *Infrastruktura uczelni*, cieszyło się większym zainteresowaniem uczelni, głównie ze względu na finansowanie projektów na poziomie do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

---

³ Na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu Tekst mający znaczenie dla EOG.

W świetle wyżej przedstawionych wyjaśnień przekazuję odpowiedzi na postawione w interpelacji pytania:

Pytanie 1. Jakie działania są podejmowane w celu harmonizacji polskich przepisów z regulacjami unijnymi, aby w pełni wykorzystać potencjał dofinansowanej infrastruktury na rzecz współpracy nauki i biznesu?

Odpowiedź: Przywołane w interpelacji *Rozporządzenie w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013*, było kilkakrotnie nowelizowane. W ślad za doprecyzowaniem i liberalizacją stanowiska na poziomie UE, każdorazowo nowelizowano (harmonizowano) ww. rozporządzenie tak, aby bardziej korzystne rozwiązania i warunki obejmowały beneficjentów Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

Pytanie 2. Czy Ministerstwo analizuje ewentualne korzyści gospodarcze wynikające z pełnego otwarcia infrastruktury badawczej na działalność komercyjną, biorąc pod uwagę przykłady z innych krajów unijnych?

Odpowiedź: Korzyści gospodarcze wynikające z pełnego otwarcia infrastruktury badawczej na działalność komercyjną są analizowane i brane pod uwagę niemal w każdym opracowaniu dotyczącym działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjności polskiej gospodarki. Priorytetowe znaczenie współpracy uczelni i biznesu jest podkreślane także w strategiach dotyczących kierunków rozwoju kraju. Mając świadomość znaczenia komercjalizacji prac badawczych dla rozwoju gospodarczego, Ministerstwo uwzględnia wsparcie dla działalności badawczo-rozwojowej w programach polityki spójności, współfinansowanych ze środków UE, dla których pełni rolę Instytucji Zarządzającej.

Pytanie 3. W jaki sposób Ministerstwo zamierza zredukować bariery biurokratyczne, które ograniczają efektywne wykorzystywanie infrastruktury badawczej w kontekście współpracy nauki z biznesem?

Odpowiedź: Opracowując akty prawa krajowego Ministerstwo uwzględnia zakres regulacji wynikający z prawa wspólnotowego. W związku z możliwością komercyjnego wykorzystania infrastruktury badawczej wspartej ze środków unijnych w latach 2007-2013 i 2014-2020 na zasadach wykluczających wystąpienie pomocy publicznej, poza nowelizacją obowiązujących aktów prawa, opracowano i przekazano do stosowania *materiał informacyjny dla uczelni i ośrodków badawczych*, w którym przedstawiono zasady sprawozdawczości z takiej działalności. Zasady te opierają się na stanowisku Komisji Europejskiej i są analogicznie, jak w innych krajach członkowskich UE.

Z wyrazami szacunku

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/